

november och december toges i betraktande, jämförelsen skulle bli ännu gynnsammare. Han gissade, att Elektro-Lux i fråga om dammsugare nu ryckt upp från femte till tredje platsen på den amerikanska marknaden, och fastän han knappast vågade hoppas, att 1931 skulle fortsätta att ligga hela 60 procent över 1930, trodde han dock, att beräkningarna vid årsskiftet om en ökning på 30 procent skulle komma att åtskilligt överträffas. På frågan, hur detta bolag så fullständigt lyckats undgå depressionens verkningar, svarade han: Det är svårt att förklara. Det finnes många orsaker, främst kanske den effektiva försäljningspolitiken, men dessutom psykologiska orsaker. Folk är nu mera villiga att köpa i hemmen än i affärerna, och dessutom kom en ny modell förre varen. Sådana resultat i dessa tiders Amerika måste be tecknas såsom fullkomligt häpnadsväckande.

Riksförbundet Hem och Skola konstituerat.

Riksförbundet Hem och Skola konstituerade sig i dagarna vid ett möte på Gillet i Stockholm. Bland de talrika närvarande såg man bl. a. folkskoleinspektör Patrik Halmvall, docent Einar Tegen med fru, dr Erik Bjelfvenstam samt däroverksadjunkt C. Cederblad, samtliga medlemmar av ehuru vid mötet icke officiella ombud för lokalföreningen Hem och Skola i Uppsala.

De närvarande hälsades av dr W. Gardlund, vilken erinrade om det samarbete eller åtminstone ansatser till samarbete, som sedan länge föregått mellan skola och hem. När vi t. ex. finga vår folkskolestadga med bestämmelse om barnens kvarhållande i skolan in i den ålder, som föräldrarna varit vana att fritt råda över, föll det på lärarnas lott att medla och lära föräldrarna inse nyttan av den utsträckta skolgången. Vid läroverken är det svårt att få till stånd ett samarbete mellan lärare och föräldrar, då dessa på grund av lärarnas specialisering till vissa ämnen ha att rådgöra med flera pedagoger. Kontakten mellan hem och skola uppehålls vid läroverken och med dem jämställda läroinstanser genom anmärkningsböckerna, varningarna och de på sista tiden inrättade föräldramötena, men man har så småningom funnit, att dessa föreningslänkar äro för svaga för att kunna leda till något påtagligt resultat. Icke minst från föräldrahall — lekmanapedagogerna — ha röster höjts för bildande av

Nervösa åkommor

Svaga, väckande nerver, dålig sömn och känslan av trötthet och kraftlöshet harleder sig från förstoppning och oordningar i matsmältningen. Nuga-Tone upplöser snart nog förstoppning. Det avlägsnar gifterna ur kroppen, stärker och stimulerar anföringsorganen så att de fungera normalt, ger nya krafter och energi åt nerver och muskler, förbättrar aptiten och försetter matsmältningsorganen i ordning.

Nuga-Tone ökar tillgången på rött, friskt blod, avlägsnar orsakerna till irritationer i njurar och urblåsa, lindrar huvudvärk och andra smärtor samt sätter friskt, fast hull på magra kroppar.

Efter det ni tagit Nuga-Tone för endast några dagar, börjar ni känna er friskare och mera energisk, er sömn blir lugn och stärkande och livet får ny mening. Ni kan köpa Nuga-Tone i vilket apotek som helst. Skulle ej er apotekare ha det i lager, bed honom skaffa det från sin partihandlare.

”Hem och Skola”-föreningar, och på flera platser ha också sådana kommit till stånd, fullt oberoende av varandra, med olika stadgar och ibland till och med olika syften. Med det tilltänkta riksförbundet hade man velat ordna in alla dessa föreningar under en fast organisation för att ge mer enhetlighet åt företaget. Man hade icke tänkt sig att skaffa en ny plattform för pedagogiska frågor, man hade endast velat ett forum, där alla skulle kunna mötas oberoende av politiska åskådningar för att rådgöra med varandra om barnens bästa.

Det av inbjudarna till mötet uppgjorda stadgeföreläget upplästes punkt för punkt och föranledde ibland diskussion. Stadgarna antogs med vissa reservationer beträffande bl. a. de avgifter lokalföreningarna skola erlägga till riksförbundet samt lokalföreningarnas representation vid landsmötena. Den styrelse man valde att fungera ad interim fick i uppdrag att tillsammans med två representanter från Uppsala-föreningen till nästa landsmöte omredigera stadgarna och framlägga dem i den form det konstituerande mötet angivit konturerna till.

Bolsjevikernas agitation till stor skada för svenskbyborna.

Skrämmande rapporter från dem som låtit förleda sig av de rödas locktoner.

Alltsedan Gammalsvenskbyns befolkning återbördades till fosterjorden, ha bolsjevikerna i Sverige på alla sätt visat, att de icke gillade arrangemanget. En våldsam agitation har bedrivits för att återföra svenskbyborna till det röda paradiset, och en del av dem ha också fallit för frestelsen och återvänt. Det är ju givet, att det bland så många människor skall finnas en ringa del, som äro lättledda och godtrogna nog att näppa på de grova krokarna, som satts ut. I dagarna har en del papper kommit en av de svenska tidningarna tillhanda, papper, som på ett skrämmande sätt visa, hur det gått dem, som låtit förleda sig av de röda locktonerna och återvänt.

— Jag har ännu hälsan, men hur jag får plågas på gamla dar, det kan ej beskrivas. — heter det i ett brev från en av de återvända. — Jag har icke haft bröd i huset på många dar, blott litet potatis. På torget är allt så dyrt, att det är omöjligt att köpa något, och arbete finns icke alls. — Några angivna livsmedelspriser tala också sitt tydliga språk: kött 3.75 rubel, fläsk, mycket sällan tillgängligt, 20. — rubel, smör 12.50 rubel, potatis 50 kopek, allt per kilo.

— De svenskar, som anlände till Svenskby den 22 september, ha nu ångrat och gratit så mycket, att de reste tillbaka till Ryssland. —

— Och i staden Berislav ha de tagit emot agenten Kasper Gustavsson med musik, och han har hållit föredrag och sagt, att de svenskar, som han hämtade från Sverige, finga arbeta 14 timmar dagligen och att de finga dålig mat. Och att de voro som fångar anställda hos godsägare, och att fattigdo-

men är mycket större än i Ryssland.” —

Det citerade är ingalunda något ensamstående fall utan liknande saker finner man i de flesta av de brev, som komma därifrån. Att detta har sina risker för brevskrivarna, visas dock av att nyligen en svenskbybo häktats för misshagliga uttalanden i brev till Sverige.

Att bolsjevikagenten Gustavsson omsider genomskådats av dem han lockat hem, förstår man också av en pasus i ett brev, där det heter:

“...Låt bara agenten komma till Svenskby ännu en gång, så reser han icke mera tillbaka till Sverige!” —

I skärande kontrast till dessa fakta står en skrivelse från Gustavsson till svenskbyborna i Sverige. Det heter där bl. a.: “I fråga om arbetslön gäller, att det är kollektiven som på ett gemensamt möte fattar beslut och gör utbetalning på årets förtjänst. Och det ni behöver köpa ni av er egen kollektiv av de varor ni själva framskapat, och då kan ni ha ert eget hushåll eller om ni så önskar få äta på en av kollektivens inrättad matservering.

— Arbetslösheten i Sovjetunionen är för varje dag i avtagande. Det har byggts 100-tals nya fabriker, som mottagit flera hundra tusen nya arbetare, så att när 5-årsplanen är slutförd, så är arbetslösheten ett minne blott.

Nu finns det 20 traktorer i röda Svenskby.” —

I fråga om prästerna i Sverige skriver Gustavsson i känd bolsjevistisk stil: “De ljuger lika bra här som Hoas gjorde för er, så de är sig lika överallt. Präster och storborgare behöva eder hit för att få ett krig mot sovjet, men genom det stora flasko, som det medförde, måste prästen tillgripa lögnen om religionens förföljelse i Sovjetunionen.”

Kommentarer torde vara överflödiga.

En direkt följd av ovan nämnda agitation har emellertid blivit, att för närvarande ett åttiotal svenskbybor ligga i Stockholm i väntan på att få resa hem till Ryssland, och de tas om hand av fattigvårdsmyndigheterna, äta, sova och njuta sitt sorgfria väsen utan att göra ett grand. Tidningen har vänt sig till borgarrådet Victor Karlsson för att höra hans åsikt om denna invasion.

— Vi måste enligt lag ta hand om dem, säger borgarrådet, och kunna inte låta dem gå på gatan. Men vi ha fäst regeringens uppmärksamhet på saken och hemställt om åtgärder. Något arbete kunna vi ju inte ge dem, då vi icke ens kunna skaffa arbete åt alla våra egna. Givetvis komma vi att kräva staten på ersättning för de kostnader, staden har för dem.

Kommunisternas agitation bland svenskbyborna bekräftas av inspektör Axelsson på Almås gård, där en del svenskbybor äro anställda.

— Att det bedrivs en kraftig agitation, det ha vi nog haft kännedom om, säger hr Axelsson. En söndag hade vi besök här av en svenskbybo från förläggningen i Stockholm, och han lyckades övertala en av mina anställda, att ge sig av på en överserveringen, hade på förmid-

Robin Hood FLOUR

Vid All Hembakning

huvud. Utan övertalning skulle han givet stannat kvar. Även de andra anställda svenskbyborna frestades nog, men det är förståndigt och bra folk, och de läto ej lura sig. Den som reste — det var förresten rent kontraktsbrott att så där överge en anställning — hade det väl ordnat för sommaren, hade potatis satt och gris i stian. Grisen gick förresten som betalning för flyttningssbilen.

Den som kanske bäst av alla känner till svenskbyborna och står i intim kontakt med dem, är stiftelsens agonom Kyhlberg.

— Så mycket kan jag säga, att om det inte sätts in kraftiga åtgärder mot de förhållanden, som nu råda, så är det överhängande fara för att kommunisterna med hjälp av den lilla procent undermåliga, som finns bland byborna, göra hela saken obotligt skada, säger hr Kyhlberg. Här tas svenskbyborna om hand på Centralen av kommunisterna, skjutsas till förläggningen och pysslas om på alla sätt. Och sedan skriva de till dem som äro kvar vid sina arbeten ute i landet: “Här ha vi det bra, äta, sova, må gott och behöva inte arbeta. Kom hit allesammans.” Och där inte agitationen är tillfyllest, skyr man inte andra åtgärder. Ett gammalt 70-årigt par, intaget på Alndermshem på Gotland, hämtades mot sin vilja och halvt med våld av sönerna för att fraktras till Stockholm! Stoppas inte sådan trafik, går det på tok!

På kungabjudning.

De stora galamiddagarnas saga tycks för alltid vara förbi, d. v. s. sådana som ännu på kung Oscars tid plägade uppe i kungaborgens festgemak gå av stapeln — särskilt under riksdagstiden. Icke blott alla riksdagsfarbröderna voro då inbjudna — eller befallda, som termen lydde — utan så gott som alla i Stockholm förlagda officerare, högre ämbets- och tjänstemän i alla verk och kollegier, samt för övrigt folk, som hunnit förvärva sig en något så när social ställning. Det var ett myller, och särskilt när supén skulle serveras, och trängsel i de stora gallerierna, som man knappast kan göra sig en föreställning om, skiffer en förf. i N. D. A. Att få sig en bit mat var mycket svårt, ty berättas det — medlemmar på av det hedervärda bondeståndet och deras efterföljare bildade liksom en orubblig po-liskedja kring läckerheterna. Man koncentrerade sig i stället på champagnen, som av vaktmästarna bjöds omkring, och Pettersson i Kammarkollegium, Jonsson i Riksbanken o. s. v., vilka hjälpte till med överserveringen, hade på förmid-

dagen fått noggranna order av sina respektive förmän i vilken fönstersmyg flaskorna skulle ställas, och väl temperade skulle de också vara. Sedan begav man sig i stället till Operakällaren, Hamburger Börs och i senare tider framförallt till Rydberg, där en stadig supé intogs.

Borgmästaren i Linköping, Fredrik Behm, bevistade i mitten på förra seklet som medlem av vällovliga borgarståndet sin första riksdag. I förbigående må omtalas, att densamma borgmästaren var en i hela Sverige berömd man för sina kvicka och roliga infall samt först och sist som stiftare av “Den över hela jordklotet florerande Stora Drabbis orden”, i vilket högst lysande samfund borgmästare Behm naturligtvis innehade en högsta — eller 115:e — graden och bar den underbart sköna titeln “Hans överste kaiserliga majestätis ärkekommandören den F. d. St. och E. d. världens samt Stora Drabbis Ordens närmästare.”

Denne ryktbare ostrogot, som även hade namn om sig att utan ångslan och fruktan fritt haspla ur sig vad han tänkte, beredde sig nu också på sin första kungamiddag, där han naturligtvis väntade sig en kulinarisk upplevelse, som ej kunde uppvisa något föregående motstycke i hans liv. Det grymma ödet ville dock annorlunda. Kung Oscar I hade för vana att äta raskt undan och var mycket otålig om ej uppässningen skedde så fort som han önskade. De stackars gästerna, som sulto längre ned vid taflern, hunno knappast bli serverade förrän man omkring konungen var färdig med hela menuen, men med sådana små bagateller befattade sig ej det för övrigt minutlöst utarbetade hovceremonielet och hovmarskalken gav tecken till uppbrott. Detta blev för mycket för borgmästaren, som för att göra verklig heder åt hans nådits goda taffe ej förtärt en bit mat på hela dagen och som nu äntligen lyckats komma över en präctig bit fågel. Full av indignation över att få resa sig från en knappt påbörjad måltid yttrade han med högtidlig patos till de närmast sittande: “Nu är kung Oscar matt. Han och ingen annan,” en rolig travestering av kröningshåroldens utrop.

En av hovfunktionärerna, som befann sig i närheten, rusade förskräckt fram till mannen, som utslungat de respektlösa orden, fruktande en eventuell fortsättning av den oratoriske borgmästaren. Men denne, som återvunnit sitt gamla humör, klappade fryntligt den framskyndande hovmannen på axeln med de sedan så bekanta orden: “Vadan så förskräckt du tronens trogne vaktare? Än är ordet fritt i nordisk kungasal.”